

Medborgare mot EMU

Citatsamling

Göran Persson

Jag kommer att vara den som i framtiden anklagas eller hyllas för om den här
kampanjen blir seriös eller inte seriös.

Juli 2003

En viktig fråga

- Jag hävdar att EMU-beslutet paradoxalt nog är större än EU-beslutet. Jag kommer att vara den som i framtiden anklagas eller hyllas för om den här kampanjen blir seriös eller inte seriös.

(Europa-Posten nr 7/2002)

- Inrättandet av en gemensam centralbank utgör en oerhört kraftfull förändring av den ekonomisk-politiska maktbalansen i Europa. Med införandet av en gemensam valuta tar medlemsländerna ett historiskt steg. När steget tagits finns ingen väg tillbaka. Därför måste vi vara säkra, innan vi tar steget. Göran Persson i boken "Den som är satt i skuld är icke fri"

- Även jag har en gång sagt: låt oss vänta och se hur det går. Men vid den tiden fanns valutaunionen bara på papperet. Nu har den gemensamma valutan funnits en tid. Dåliga tider och vikande konjunktur världen över har satt valutaunionen på hårda prov - och den har varit framgångsrik. Göran Persson i foldern "Trygghet tillsammans - Mina skäl att rösta ja till euron". 28/5 2003

Federalismen

- Jag vill inte ha en federativ utveckling. Svenska folket har inte gått med i en federation. EMU kan mycket väl komma att kräva en europeisk finanspolitik. En sådan är inte möjlig att utveckla, om den ska vara kraftfull, utan att man också bygger upp europeiska, gemensamma politiska organ. Då växer det federativa inslaget i EU fram. Den diskussionen är det centrala i EMU-sammanhanget. (Veckans Affärer 1997-10-20)

- Om man ställer mig inför valet mellan överstatlighet och mellanstatlighet så väljer jag mellanstatlighet för det är det enda som har folkets stöd i Nordeuropa. (SvD 2000-10-15)

- Sannolikheten för att EMU driver fram en gemensam finanspolitik får betecknas som allt annat än försumbar. Enligt min mening är det inte möjligt att föra en europeisk finanspolitik utan att det också byggs upp gemensamma europeiska politiska organ. Då hamnar vi förr eller senare en överstatlighet som en stor majoritet europeiska medborgare är oförberedda på och som många inte heller önskar. Göran Persson i boken "Den som är satt i skuld är icke fri"

- Jag vill inte ha en federation av det enkla skälet att jag tror att det skapar ett enormt avstånd mellan beslutsfattare och folket. Europa är ingen homogen kontinent, politiskt eller kulturellt, utan består av olika religioner, språkgrupper och traditioner. Att smälta samman detta i något slags gemensamt demokratiskt uttryck tror jag är omöjligt. Under alla förhållanden tar det mycket lång tid innan det europeiska samhället är moget för något sådant.

Göran Persson i boken "Den som är satt i skuld är icke fri"

- Ett av de avgörande argumenten för mig mot en federal utveckling är att jag inte tror att det kommer att gå att skapa ett europeiskt parlamentet som kommer att upplevas som legitimt som lagstiftare av folkflertalet i Europa. (DN 20/1 2003)

- När det gäller möjligheterna att genomföra EMU utan inslag av överstatlighet kastas jag mellan tvivel och hopp. Det kanske är så att det går att hantera en monetär union utan att man för den skull lyfter bort vår frihet att utforma välfärdspolitiken. Men jag är inte övertygad och jag är inte säker. Så länge jag inte är det tycker jag inte heller att jag kan rekommendera svenska folket att säga ja till ett sådant projekt. (Europa-Posten nr 7/2002)

Anf. 92 MARGIT GENNSER (m):

Fru talman! Herr statsminister, en fråga.

I EU-parlamentet i förrgår kritiserade ordförande Prodi Niceavtalet därför att inte rätt fråga hade behandlats och fortsatte: Regeringar, EU-parlamentet och kommissionen måste bestämma sig om EU:s framtid och ge svar på frågan om vi alla är klara över om ifall vi vill bygga en framtida världsmakt, inte endast ett handelsblock. Statsministern har uttalat sig för mellanstatligt, mer begränsat samarbete, inte en federal världsmakt. Nu är frågan ställd. Står statsministern vid denna övertygelse? Kommer statsministern att kämpa för sin övertygelse i den konferens som ordförande Prodi kommer att sammankalla?

Anf. 93 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Fru talman!

Vi ska kämpa sida vid sida, och vi ska segra på något sätt.

Anf. 95 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Riksdagens snabbprotokoll 2000/01:67 den 15 februari 2001

Fru talman!

- Vi kan väl göra en liten arbetsfördelning. Om jag klarar den socialdemokratiska sidan, så kan Margit Gennser ta den moderata. Och sedan hjälps vi åt med att bekämpa det här med överstatlighet och federalism och allt sådant, så tror jag nog att det blir lite bättre.

EMU-skatt och buffertfonder

- Vi ser de fördelar som euron medför: ökad demokratisk makt, högre tillväxt, lägre räntor och lägre priser. Men vi ser också att avsaknaden av nationell penningpolitik ställer nya krav på politiken. Ingen av oss har något intresse av att Sverige ska delta i ett samarbete som medför risk för ökad arbetslöshet och försämrad välfärd. Därför är vi övertygade om att vi, trots att vi inte är överens om fonden, ska kunna finna ett politiskt ramverk som förhindrar att arbetslöshet och välfärd kan komma att användas som medel att dämpa konjunktursvängningar.

Göran Persson och Wanja Lundby-Wedin, DN Debatt 13/7 2003

Stabilitetspakten

- Jag vet hur viktig stabilitetspakten är för mig som anhängare av en nationell finanspolitik men mot en europeisk penningpolitik. Det som ska förena eld och vatten det är stabilitetspakten.

(Europa-Posten nr 7/2002)

- Vi kommer att gå med i EMU om vi har en stabilitetspakt och ett system som fungerar, och jag utgår från att det kommer att bli så. Allt annat vore en sensation. (Reuters, 2002-08-06)

- Kanske är det så att ett av de starkaste motiven för en valutaunion är att i tider av finansiell oro kan kronan visa sig vara en alltför liten valuta som inte kan stå emot externa attacker. Man kan å andra sidan ställa sig frågan om Europa verkligen är ett optimalt valutaområde. Jag brukar säga att när en arbetslös finsk skogsarbetare lätt och villigt rör sig till en spansk vingård för att ta ett nytt jobb, då har man den rörlighet på arbetsmarknaden som krävs för att införa en gemensam valuta. Göran Persson i boken "Den som är satt i skuld är icke fri"

President i EU

- Jag är stolt över att den som kommer från ett vanligt arbetarhem i Vingåker nästa år får möjlighet att hålla i ordförandeklubban och ta ansvar för 380 miljoner människor.

(Björkviks Folkets Park 2000-08-06)

- Jag vill att EU ska få en statsminister.

Expressen, sidan 4, 2002-10-15

Göran Persson 1997:

– Det kanske i första hand handlar om hur Sverige ska styras i framtiden. Ska vi styra oss själva eller ska vi lämnas till en överstatlig nivå i Bryssel, i Frankfurt eller någon annanstans. För om EMU innebär det är det något annat än vad många människor tror.

Göran Persson 2003:

– De som är emot det här säger att om vi går in i den valutaunionen så tappar vi vår självständighet. Det tror jag är fullständigt fel. Jag är säker på att det är fel. För mig är det tvärtom, att stå utanför kan innebära att vi tappar vår självständighet. Källa: Ekot 14/5 2003

Seriös kampanj

- Jag kommer att vara den som i framtiden anklagas eller hyllas för om den här kampanjen blir seriös eller inte seriös. Ingen ska kunna komma efteråt och säga "du sade inget". För om man efteråt kan säga att "vi gick med i EMU och de här jäkla politikerna de visste om de här problemen men de sade ingenting". Då kommer vi att få en svekdebatt av generationskaraktär kring svenskt folkstyre. Och det har vi inte råd med. (Europa-Posten nr 7/2002)

- I en vanlig valrörelse måste man som politiker, av och till, erkänna att oppositionen har rätt. Även om man inte gör det offentligt. Här känner jag att det inte finns ett enda argument mot som jag tycker är varken vackert eller hållbart. (Ekot 14/5 2003)

Frågan om Sverige skall bli medlem av en europeisk valutaunion är ett av de största och mest vittomfattande beslut som vårt land stått inför på mycket lång tid.

Göran Persson i Sv D Brännpunkt 96-12-29, utdrag

Frågan om Sverige skall bli medlem av en europeisk valutaunion är ett av de största och mest vittomfattande beslut som vårt land stått inför på mycket lång tid.

Det beslutet förutsätter en öppen, ärlig och folkbildande debatt.

Frågan rymmer enorm sprängkraft. Den handlar om så mycket mer än om de något snäva ekonomiska teknikaliteterna som exempelvis hur D-marken, pundet, francen, liran, kronan och övriga nationella valutor skall bytas mot den gemensamma euron, om en viss ränta, en viss skuld eller en viss inflationsnivå.

Nej, EMU-frågan handlar framför allt om vilken europeisk union som vi vill se i framtiden. Det är om denna demokratiska dimension som EMU-debatten måste handla.

Min utgångspunkt för den diskussionen är följande:

EU är en politisk och mellanstatlig organisation av - för närvarande - 15 självständiga nationer. Det var detta i huvudsak mellanstatliga samarbete som Sverige gick in som medlem. Beslutet togs i en folkomröstning med knapp men klar majoritet.

Förblir EU ett sådant mellanstatligt samarbete mellan självständiga nationalstater när valutaunionens tredje fas är genomförd? Jag menar att detta inte är givet.

Valutaunionens tredje fas innebär att balansen mellan de ekonomiska och politiska faktorerna i Europa kan komma att förändras. Den gemensamma, starka och oberoende centralbank som självständigt skall sköta den gemensamma penningpolitiken kan komma att sakna en balanserande kraft i europeisk finanspolitik.

Denna centralbank, som kommer att bli mycket starkare än till och med den nuvarande mycket självständiga tyska Bundesbank, kommer att få en oerhörd makt och genomslagskraft i sina beslut för att hävda eurons värde, räntenivåer och inflationsbekämpning.

Men vad händer med den andra delen av den ekonomiska politiken, finanspolitiken, när penningpolitiken förs upp på övernationell nivå? Innebär införandet av en gemensam penningpolitik att man måste föra upp även finanspolitiken - det vill säga skatte- och avgiftspolitik - till samma övernationella nivå? Eller går problemet med övernationell penningpolitik och nationell finanspolitik att överbrygga med en så kallad tillväxt- och stabilitetspakt som diskuterades och tog form vid senaste EU- toppmötet i Dublin i mitten av december?

Tillväxt- och stabilitetspakten är ett försök att via olika sanktioner hålla den nationella finanspolitiken i så strama tyglar att det inte uppstår några svåra konflikter mellan de två delarna av den ekonomiska politiken.

Ifrågasätta och debattera

Om en sådan tillväxt- och stabilitetspakt löser konflikten mellan överstatlig penningpolitik och nationell finanspolitik återstår att se.

Jag ser som min uppgift att ifrågasätta och debattera om en sådan pakt i praktiken fungerar. Jag

vill att frågan om tillväxt- och stabilitetspakt ytterligare belyses såväl i teoretisk analys som i en allmän politisk debatt.

Visar det sig att tillväxt- och stabilitetspakten är en alltför svag konstruktion för att balansera den mycket starka centralbankens gemensamma penningpolitik, då tvingas också finanspolitiken lyftas upp på gemensam EU-nivå.

Skall skatter och annan inkomst- och utgiftspolitik föras upp på en gemensam övernationell och politisk nivå förutsätter det, så vitt jag förstår, att ett reformerat EU-parlament skall besluta om skatter på europeisk nivå. I det läget byter EU-samarbetet karaktär. Från att ha varit ett samarbete mellan självständiga nationer går då EU mot en europeisk federation.

Då omvandlas EU till något helt annat än det EU som svenska folket, efter viss vanda och lång och uppslitande debatt, sade ja till.

Därför är jag milt sagt förvånad över Carl Bildt.... Inte minst den debatt och opinion som finns i hans eget parti är ett uttryck för den skepsis och tvekan till EMU-tanken som många svenskar känner. Ytterst kan den handla om svenskarnas rätt att sig själv beskatta. Jag vill möta våra väljare i ett öppet och prestigelöst samtal. I en folkbildande debatt

... EMU får inte bli något som Europas politiska och ekonomiska eliter bestämmer sig för att genomföra ovanför huvudet på Europas folk. Mot bakgrund av den djupa EU-skepsis som råder inom stora delar av den svenska befolkningen - och som är tydlig också i de flesta andra EU-länder - får inte EMU överlämnas till Sveriges och Europas medborgare som ett färdigt och fullbordat faktum där deras uppgift bara blir att bestämma tidtabellen, inte ett ställningstagande till saken.